

Exposició: **ANDREU ALFARO**
IVAM - Institut Valencià d'Art Modern
2 octubre – 9 desembre

Comissari: Vicente Jarque

Organitza: IVAM - Institut Valencià d'Art Modern

L'exposició està formada per noranta-dos peces realitzades des de finals de la dècada dels cinquanta fins al present, seguint el criteri d'incloure obres particularment representatives de cada un dels períodes pels quals ha discorregut la trajectòria de l'artista i de les sèries més rellevants de cada un d'estos períodes. Amb motiu de l'exposició, l'IVAM ha organitzat un taller didàctic sobre l'obra d'Andreu Alfaro. L'activitat d'este taller facilita la immersió en els processos creatius i l'anàlisi dels mecanismes expressius de l'artista. Els participants en este taller treballaran sobre els aspectes formals i espacials de les escultures públiques de la sèrie *Generatrius* i, en una segona activitat, realitzaran una escultura de formes sintetitzades, un "dibuix en l'espai". El taller desenrotllarà la seua activitat de dimarts a divendres per a grups amb visita concertada, i els diumenges al matí dirigit a un públic familiar. L'exposició es documenta amb un catàleg que reproduïx les obres exposades i conté textos de Vicente Jarque, Tomàs Llorens, Eduardo Arroyo, Francisco Calvo Serraller, José Francisco Yvars i Consuelo Císcar, directora de l'IVAM.

Un dels aspectes que més crida l'atenció en la trajectòria d'Andreu Alfaro és l'enorme diversitat de les seues orientacions, la seua capacitat per a treballar amb els materials més distints en funció d'uns dissenys dispars que tant han pogut ser de caràcter abstracte o geomètric com estilitzadament figuratiu. De fet, el que roman com a fonament de tota la seua obra és el dibuix quant a llenguatge plàstic i simbòlic, a través del qual Alfaro concep les seues escultures com a projeccions de la línia en l'espai tridimensional.

D'altra banda, l'obra d'Alfaro ha quedat en part oculta a causa de la popularitat que van tindre en els anys setanta les *generatrius*, estes escultures realitzades a partir de la successió de barres o varetes de metall en funció d'una llei matemàtica. Les formes així aconseguides oferien una enorme riquesa de perspectives i es van revelar particularment idònies per a ser convertides en escultures públiques. Esta circumstància, unida a l'escassetat d'exposicions d'este artista en galeries valencianes (ja que des de fa molts anys sol presentar les seues obres

a Madrid), ha tingut com a conseqüència que Alfaro siga l'escultor més conegut entre nosaltres, però també aquell l'obra del qual ens resulta més desconeguda.

A fi de corregir esta perspectiva en la confrontació de l'obra d'Alfaro, i tenint en compte que l'última gran exposició realitzada a València, a l'IVAM, va tindre lloc el 1991, i que des de llavors ha seguit treballant sense parar, sembla oportú procedir a una nova revisió del conjunt del seu treball. L'exposició que es presentarà a l'IVAM a partir del 2 d'octubre té, per tant, l'objectiu d'oferir una imatge el més completa possible de la seua trajectòria, de manera que l'espectador pugua reconèixer-la en totes les seues diverses dimensions i registres, és a dir, en tota la seua riquesa.

La mostra presenta una important particularitat: es compon de treballs procedents de la col·lecció de l'artista. Són, per tant, *alfaros* que el mateix autor ha conservat, recomprat o reconstruït, i que ell mateix ha contribuït a seleccionar. D'alguna manera, constitueixen una espècie d'autoretrat de la seua trajectòria, una imatge aproximada del que el mateix autor considera després de més de cinquanta anys de treball, i que resumix d'alguna manera els que han sigut els seus camins, les seues preocupacions i els seus interessos. Diversos, sens dubte, però sempre desenrotllats en el marc d'una extraordinària coherència interna.

ANDREU ALFARO (València 1929) va iniciar la seua activitat artística com a dibuixant i pintor en la segona mitat de la dècada dels cinquanta, i va realitzar les seues primeres exposicions individuals els anys 1957 i 1958. Des de les seues primeres escultures de 1958 evidencia el seu ferm compromís amb l'experimentació formal que l'emparenta amb l'escultura d'herència constructivista que en aquell moment es feia a Europa. El 1959 s'integra en el Grup Parpalló i contribuïx a la seua reorientació ideològica cap a un art analític que llavors es va denominar normativisme.

Artista d'una trajectòria canviant i diversificada, ha mantingut, no obstant això, certes concepcions bàsiques com l'assimilació en la creació artística de la metodologia dels processos i materials industrials, i el convenciment que l'escultura ha de servir per a simbolitzar actituds o arguments col·lectius. Fins a mitjan els anys seixanta treballa tant en llauna i filferro com amb varetes i planxes laminades d'ús industrial, amb les quals compon formes geomètriques en què l'espai forma part consubstancial de les obres. En estos primers anys la influència teòrica d'Oteiza és important. Durant la segona mitat dels seixanta, el seu llenguatge es fa més sintètic i sintonitza d'una forma precoç amb l'estètica minimalista; al mateix temps que realitza peces en fusta, enfrontant-se per primera vegada amb la matèria quant a massa, problema tradicional de l'escultura al qual Alfaro no concedirà d'ara endavant massa atenció. En la dècada dels setanta es dona a conèixer a un públic més ampli amb unes obres en plexiglàs de color que exploten amb habilitat les possibilitats plàstiques de la simetria i la repetició de formes geomètriques. Estes peces produïxen uns sorprenents efectes òptics i cinètics que integren l'autor, de manera peculiar, en estos corrents.

Ja en la dècada dels huitanta, després de la important retrospectiva que va tindre lloc el 1979 (Palacio Velázquez-Parque del Retiro, Madrid), Alfaro va donar un tomb a la seua producció i va retornar a problemes bàsics com el volum o introduint-ne altres nous com la figuració, a partir de reflexions sobre grans motius culturals (el cos humà, el Barroc, la figura de Goethe, el temps i la memòria, els *kuroi*), al mateix temps que utilitza materials més tradicionals com la calcària o el marbre. Menció a banda mereixen les seues grans escultures que, construïdes a escales sorprenents i amb una vocació d'integrar-se en els espais públics com a veraders monuments col·lectius, es troben en nombroses ciutats espanyoles (Madrid, València, Barcelona o Burgos) i alemanyes (Colònia, Magúncia o Frankfurt).